

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XXI

Kaina 3c

Chicago, Ill., Trečiadienis, Gruodžio-December 26 d., 1934

No. 303

Privatinės kompanijos nori pasigrobtį Chicagos vandenį

Privatiniai pelnagaudos daro pastangų pasiimti miesto vandens tiekimą ir iškelti vandens kainas

CHICAGO.—Privatinės kompanijos, turinčios stiprių politinių ryšių, jau nuo kelių metų deda pastangų pasigrobtį savo rankas Chicagos vandens tiekimą. Dabar vandens tiekimas yra miesto rankose. To del Chicagoje vanduo yra pigus ir jo gaunama užtektiname kiekyje—daugiau negu kuriam kitame didmiestyje.

Kapitalistai jau senai į tai žiuri ir seilę rya: kiek tai būtų jiems pelno, jei vanduo patektų į jų rankas.

Nedrysdami išpradžių savo sumanymą pasiūlyti pačiai Chicagai, jie bandė pasigrobtį vandens tiekimą keliuose priemiesčiuose. Bet nors teko pergyventi aštrių kovų, visgi ta kova buvo laimėta ir kapitalistai liko atmušti.

Bet jie vistiek nepasiliauja suokalbavę pasigrobtį Chicagos vandenį. Jiems jau pasisekė praversti legislatorų reikalingus įstatymus ir belieka tik, kad jų sumanymą patvirtintų miesto taryba.

Jų sumanymą, jie pastatytų tris vandens filtravimo stotis, kurios kainuotų \$65,000,000. Jie paskolintų tuos pinigus, bet už tai paimtų savo kontrolės vandens tiekimą. Po priedanga, kad bus tiekiamas geresnis vanduo, jie iškelty vandens kainas ir semtųsi milžinišką pelną. Paskola turėtų būti gražinta į 30 metų, bet vandens kontrolė ir toliau pasiliktų jų rankose.

Mėras Kelly sakosi abejojęs, ar tokis sumanymas praeitų miesto taryboje, bet jei ir praeitų, tai jis, kol tik busias mēru, tokius nutarimus vetuosias.

Daugiau žuvo automobilių nelaimėse

CHICAGO.—Šiomet automobilių nelaimėse Cook paviete per 11 mėnesių žuvo 97 žmonėmis daugiau, negu žuvo per ištisus paeitų metus. Padidėjo skaičius ir kitokių nelaimių. Vien sumažėjo suauždystės.

4 negrai žuvo Chicagos gaisre

CHICAGO.—Trys vyrai ir moteris, visi jie negrai, žuvo gaisre, kuris kilo trijų augštų name, 915 S. State St. Visi jie nutroško nuo dujų ir dumų.

ALTON, Ill., gr. 25.—Buvs sveikatos komisinerius Dr. Merkle, 33 m., darydamas operaciją įsidurė peiliuku pirštą. Žaizda užsikrėtė ir jaunas daktaras mirė.

Chicagai ir apilinkai federuo oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsiniaukę, galbut sniegas ir daug šalčiau.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:24.

Prieškalėdinė tragedija: slaugė išžudė visą šeimyną

PITTSBURGH, Pa., gr. 25.—Slaugė Mrs. Kathryn Shoch iš Dunkirk, N. Y., atvyko šventėms pas savo brolių Walter Dempsey, gyvenantį Perrysville priemiestyje. Jos svečiavimasis užsibaigė baisia tragedija. Sulošusi Santa Claus rolę savo brolio vaikams, ji išžudė visą brolio šeimyną. Ji nušovė savo brolių, nušovė keturis jo vaikus, taipgi gal mirtinai peršovė jo žmoną. Po to ji pati nusinuodijo. Policija nuvykusi ir įsilaužusi į jos namus Dunkirk, N. Y., taipiau rado nušautą jos seserį Mrs. Ruth Hughes, su kuria ji gyveno ir kurią ji nužudė dar prieš išvažiuodama svečiuotis pas brolių. Revolverį pirkio Buffalo, N. Y., neužlgo prieš šventes.

Paliktame raštelyje ji sako: "O brangus Dieve, kaip sunku tų padaryti. Bet aš negaliu ilgiau kęsti. Nejaudimas mano vaikučio rankų apie mano kaklą ir negirdėjimas jo brangaus balso, daro gyvenimą nepakenčiamą".

Jos 7 metų sunus mirė virš mēnuo atgal ir, matyt, ji delė to pamišo.

Austrijoje paliuosuoti tukstančiai politinių kalinių

VIENNA, gr. 25.—Austrijos diktatorius, iš prieštasties Kalėdų švenčių, paliuosavo tukstančius politinių kalinių iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų.

Viso dabar buvo paliuosuota 9,542 kaliniai, iš kurių 4,665 buvo socialistai.

Tammany Hall susitaukė su demokratais

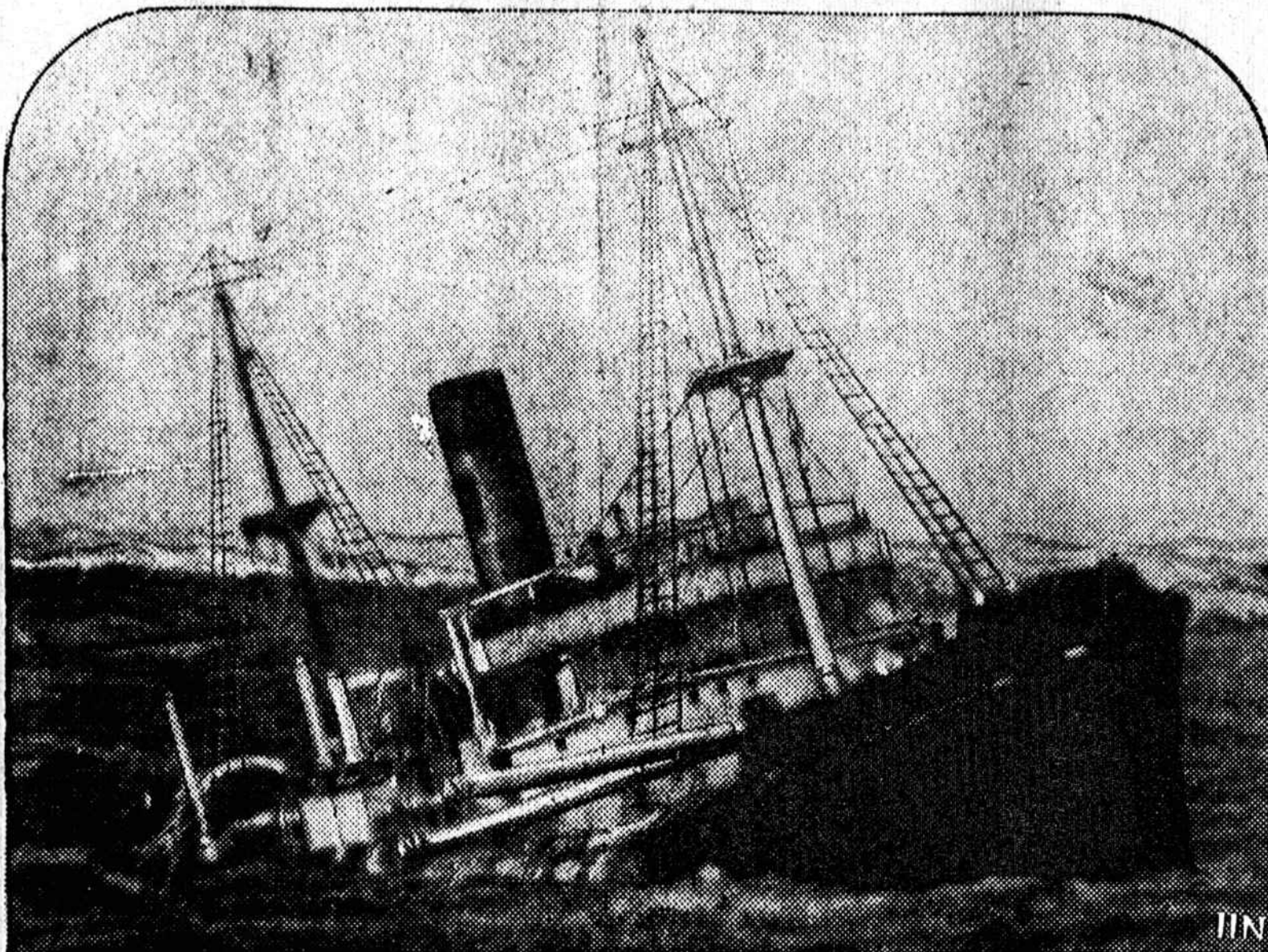
NEW YORK, gr. 25.—Tammany Hall po ilgų kivirčių susitaukė su visa demokratų partija ir priėmė demokratų vado Farley padiktuotas taikos sąlygas.

Miega 3 metai

CHICAGO.—Miss Patricia Maguire, 29 m., apie trys metai atgal, besirengdama eiti į pokilį, susirgo nepaprasta miego liga. Per visą šį ilgą laiką ji miegojo be jokios sąmonės. Visi buvo pražudę viltį ją išgelbėti. Tik viena motina, Mrs. Miley iš Oak Park, atkakliai ją slaugė ir laukė jos pasveikimo. Ir jos lūkestis pradeda išsipildyti taip kad pirmą kartą per 3 metus motina galėjo šventes praleisti su savo šeimyna. Jos dukterė jau pradeda atsigauti. Ji pradeda pазinti motiną ir gimines ir išpildo prašytus paprastus įsakymus. Tik dar ji negali kalbėti ir girdėti.

WASHINGTON, gr. 25.—Pulk. Lindbergh savo šiaurinėj kelionėj iš Amerikos į Europą paeitą vasarą, padarė mokslinių tyrimų ir surado, kad kenksmingos žolij dulkės yra vėjų sriovių nunešamos net į poliaus sryti. Tai parodo, kad kenksmingi parazitai gali būti vėjo sriovių išnešioti tukstančius mylių.

SKĘSTANTIS LAIVAS

Nepaprasta nuo kito laivo nuimta fotografija skęstančio Anglijos prekių laivo Usworth. Tik 11 jurininkų pasisekė išgelbėti; 17 gi jurininkų, jų tarpe ir du gelbėtojai žuvo nelaimėje.

California nepaliauja kovojusi Mooney paliuosavimą

WASHINGTON, gr. 25.—Nors prieš rinkimus gubernatorių Merriam ir prisizadėjo išnauro peržiūrėti Thomas Mooney bylą, bet kai Mooney užvedė bylą augščiausiam šalies teisme reikalaujamas paliuosavimo, nes jo nekaltumas senai jau yra įrodytas, tai Californijos valstija visomis jėgomis emė priešintis jo paliuosavimui.

Ne tik kad distrikto prokuroras, bet ir valstijos prokuroras prisiuntė ilgiausius pasipriešinimus Mooney paliuosavimui ir dagi augščiausio teismo svarstymui jo bylos.

Ragina Ameriką atsisakyti nusiginklavimo sutarčių

WASHINGTON, gr. 25.—Senatorius Lewis, iš Illinois, pirmininkas svarbaus senato užsienio reikalų komiteto, pareiškė, kad Jungt. Valstijos, atsisaveldamos ir neramiai padėti visame pasaulyje, privalo šalintis visokių nusiginklavimo ir laivyno mažinimo sutarčių.

Saar sveikina grįžtančius balsuoti

SAARBRUCKEN, gr. 25.—Jau 450 šiaurinėj ir Pietų Amerikoj gyvenančių Saar gyventojų sugrįžo į savo gimtinę, kad balsuoti sausio 13 d. plebiscite. Jie buvo labai iškilmingai pasitikti Saar vokiečių. Dar daugiau kitur gyvenančių Saar gyventojų yra kely. Jiems visą kelionę apmoka Vokietija.

PARYŽIUS, gr. 25.—Gilio- tinos nukirtimas galvos p-lei Violette Noziere, 19 m., liko prezidento Lebrun pakeistas kalėjimu iki gyvos galvos. Ji nu- nuodijo savo tėvą ir kėsinosi paveldėti jų turtą ir linksmai gyventi. Pasigailėjimo jai mal- davo pati motina, kuri pirmiau ją aštriai smerkė patvirkėle ir naktibalda. Mergaitė gi dau- giausia kaltino savo tėvą, ku- ris ją išvedęs iš kelio ir pastu- mjęs prie tvirkavimo.

Keturi žuvo lėktuvo katastrofoj

ELKO Nev, gr. 25.—Trys vaikai ir lakunai rasti negyvi lauzuose lėktuvo kuris susidau- žė audroj kalnuose 60 m. at- stume nuo čia. Matyt, laku- nas paklydo migloj ir sniego audroj ir atsimušė į kalną. Vi- si keturi grynai iš laidotuvių.

Bolivija ruošiasi te- simui karo Chaco raistuose

LA PAZ, Bolivijoje, gr. 25.—Paraguay atmetus tautų sąju- gos pasiulytu taikos, Bolivija irgi ruošiasi tęsti karą. Ji jau paskelbė mobilizaciją visu 1936 m. konskriptų ir taipiau 1911 ir 1914 m.m. atsarginių.

Paraguay pastaruoju laiku darė labai smarkias atakas, bet jos liko atmuštos. Papos pasi- uymas mušių paliaubos Kalė- doms liko atmetas abiejų pu- sių.

9 žmonės žuvo šven- čių gaisruose

SEDALIA, Mo., gr. 25.—Trys vaikai ir jų motina sude- gė, kiti gi trys žmonės gal mir- tinai apdegę gaisre, kuris kilo Judson Miller namuose užside- gus Kalėdų eglaitė.

JOPLIN, Mo., gr. 25.—Ku- čiose angliakasio Everett Crum- me, 28 m., name kilo gaisras, kuriame žuvo 4 žmonės ir vie- nas jų vaikas veikiausia mirti- nai apdegę. Gaisras kilo pilant kerosiną į krosnį.

MADISON, Minn., gr. 25.—Farmeris Johnson, 72 m., žuvo gaisre, kuris sunaikino jo na- mą. Kiti gi išsigelbėjo išsko- dami per langus.

PORT JEFFERSON N. Y., gr. 25.—Po lapais už krumų šale kelio rastas paslėptas la- vonas nuogos moteriškės. Mo- teris 25-30 m. m. amžiaus te- bėra neidentifikuota. Spėjama, kad ji nužudyta kitoj vietoj ir tik čia palikta. Koroneris ma- no, kad ji yra veikiausia mi- rusi nuo nelegalės operacijos.

MARION, Ill., gr. 25.—Čia sudegė Cox Hardware Co. na- mas. Nuostoliai siekia gal \$25-000.

Prezidentas kviečia prie vienybės ir turėti viltį

WASHINGTON, gr. 25.—Prezidentas Rooseveltas kučio- se uždegė eglaitę Lafayette aikštėj ir pasakė trumpą žie- mos šventėms pritaikintą kal- bą, kurioj jis kvietė visą šalį laikytis vienybės ir turėti vil- ties ir drąsos, nes ateityje vis- busių geriau. Kalbėdamas apie vienybę, prezidentas sakė, jis supranta ne tik vienybę vals- tijų, bet taipiau vienybę širdžių ir minčių gerinimui žmonių ger- buvio. "Tai yra kelias į dides- nę laimę ir gerovę", pareiškė prezidentas ir palinkėjo visai šaliai linksmų Kalėdų ir lai- mingų Naujų Metų.

Pācijas kučias prezidentas praleido su kabineto nariais ir jų šeimynomis, o šventes su sa- vo šeimyna—sūnais ir anukais.

Pasninkauja per žie- mos šventes

GALLUP, N. M., gr. 25.—Zuni indėnai per Kalėdų šven- tes pasninkauja. Ištikrųjų tai ne Kalėdos: jie turi savo šven- tę "Zeshque"—griežčiausio pas- niko šventė, kuri tęsiasi per 9 dienas. Per tą laiką jie neku- ria ugnies, negamina valgio ir nedaro jokios prekybos ar ma- nų. Per šventes pirmą kartą visuotinu balsavimu jie išrink- naują savo kaimų valdybą, kuri užims vietas po švenčių.

Senių vedybos

CHICAGO.—Šventėms atėjus sukruto vestis ir seniai. Senas kavalierius, advokatas Elmer Rogers, 73 m., apsiavėd su tokio pat amžiaus našle Mrs. Margaret Herbert, nes ji "yra geriausia virėja visam pa- saulyje".

O Joliete 90 metų negrų ku- nigas Hall iš Chicago Heights, apsiavėd su 49 m. negre Martha Graham. Tai buvo jų ketvirtos vedybos.

Chicagoj kučiose išduoti 179 leidimai vedyboms.

3 ŽUVO GAISRE HOTELY

CARLSBAD, N. M., gr. 25.—Trys žmonės žuvo ir keli smar- kiai apdegę gaisre, kuris sunai- kino vietos hotelį.

2,000 žmonių mirė malarijos epidemijoj Ceilono saloj

COLOMBO, Ceilon, gr. 25.—Apskaitoma, kad pastarąsias dvi savaites Ceilono saloj nuo siau- čiančios malarijos epidemijos mirė 2,000 žmonių. Desėtkai tu- kstančių gi serga. Epidemija ne tik nemažėja, bet dar ple- čiasi. Truksta gydytojų ir li- goninių kovoti epidemija. Atei- nančiais gi metais numatomas badas, nes nėra kas dirbtų lau- kus.

Laplandų Kalėdos

JUKRASJARVI, švedijoj, gr. 25.—Kiekviena tauta savaip švenčia šventes. Savaip jas švenčia ir klajunai laplandai. Jie gyvena tolimoje šiaurėje ir vienintėlis jų turtas yra elniai, kurie yra kartu ir važmos gy- vuliai ir jų maistas. Tad ir šventėse jie maitinasi vien tik elniais, bet tik tai dienai tam tikrai sutaisyta jų mėsa. Jie jau yra išmokę maistą virti, tad pasigamina ir elnių košelienuos ir išsikepa duonos. Kavos ir cukraus nusiperka.

Po kučių prasideda vedybos. Turintis vaikinų tėvas nueina prie nužiurėtų merginų šėtos ir pradeda joms dainuoti meilės dainas. Jei joms vaikas patinka, merginų tėvas atsako irgi meilės daina; pakviēcia tėvą į šėtą ir jų vaikų vedy- bos yra baigtos.

Laplandai jau senai yra kri- škėionys, bet krikščionybė ne- įstengė nuveikti senųjų papro- čių.

O tik už 6 mylių nuo šio laplandų kaimelio yra nedidelės anglies kasyklos, kur šventės švenčiamos yra moderniškai. Kasyklų darbininkai turi elekt- rą, kuri yra naudojama netik apšvietimui, bet ir maisto ga- minimui, o namai garu apšildo- mi. Čia jau randama eglaitė su elektrikinėmis lemputėmis ir visokiais pagražinimais, o ir maistas įvairus, kokis vartoja- mas yra visoje švedijoje.

Kokį didelį skirtumą tolimoj šiaurėj sudaro tik 6 mylios!

WASHINGTON, gr. 25.—Rush D. Holt, 29 m., kuris ta- po išrinktas senatan iš West Virginia, nebandys užimti se- nate savo vietos iki jam su- kaks 30 metų ateinantį birže- lio mėn. Republikonai jau or- ganizavosi neprimti į sena- tan dėl jo jaunumo.

SHELBYVILLE, Tenn., gr. 25.—Milicija, kuri saugojo šį miestelį po kesinimosi nulin- čiuoti negrą ir sudeginimo teismo rumų, jau apledo mie- stelį ir tvarkos prižiūrėjimą per- ėmė ginkluoti piliečiai. Laike riausių milicija užmušė 4 lin- čiuotojus ir kelis sužeidė.

PHILADELPHIA, Pa., gr. 25.—70 lakunų prasimanė ypating- gos švenčių pietus. Jie skrai- džiojo iš vieno aerodromo į ki- tą ir valgė vis atskirą valgi, taip kad 7 valgių ("biudų") pietus jie valgė septyniuose aerodromuose.

Klaipėdoj 941 bedarbis

KLAIPEDA.—Šuo metu Klaipėdoje yra 941 bedarbis. Iš jų 59 bedarbiai gauna pašalpas, 92 dirba prie viešųjų darbų ir 44 prie Aukstumalės pelkės nu- sausinimo.

IŠ LIETUVOS

Nauji "išradimai" svies- to kontrabandos srity

Sviestas malkų plaukėse, in- valido medinė koja pilna svies- to

KLAIPEDA.—"N. T. K." pra- neša labai įdomias žinias, kaip iš Lietuvos į Vokietiją šmu- geliuojamas sviestas. Jau buvo rašyta, kad žmonės išrado nau- jų būdų sviestui prašmugeliuo- ti. Visi tie būdai labai orgi- nalūs. Bet štai "išradimai" ne- sibaigia. Šį antradienį iš Klai- pėdos krašto per Tilžės tiltą į Vokietiją buvo vežamas malkų vežimas, kuriame 12 pliauskų rasta prikrauta sviesto, mėsos ir kitokių produktų. Pliauskės buvusios užmaskuotos, kad jo- kiu būdu, be įskundimo, niekas nebutų pastebėjęs.

Muitininkai iš tų 12 pliauskų iškabino 470 svarų sviesto, 10 svarų žąsį ir 2 svarų lašinių. Žmogus palikęs "riebias mal- kas", vežimą ir arklį, be to n- šliures dumė atgal į Lietuvą. Vokiečių muitininkai viską kon- fiskavo. O šį pirmadienį Til- žėje buvo teisiamas vienas in- validas, kuris sviestą gabeno "supakavęs" į savo medinę ko- ją. Už šį šmugelį invalidas nu- teistas 60 markių pabaudos ir 3 savaites kalėjimo.

I cukraus fabriką jau sugabenta 85,000 to- nų rukelių

MARIJAMPOLE.—Nors cuk- raus fabrikas padarė sutartis su augintojais pristatyti 80,000 tonų cukrinių runkelių, bet jau dabar fabrikas yra sugabenta per 85,000 tonų runkelių, ir dar kasdien dabar runkeliai fabri- kan gabenami arkliais ir kas- dien ateina 50—60 vagonų trau- kinių vidutiniškai po 200 tonų kasdien. Be to, šiaurės Lie- tuvoje prie šiaurojo traukinio yra sukrauta 6,000 tonų run- kelių. Taigi, viso fabrikas lau- kiama per 100,000 tonų cukri- nių runkelių.

Dabar fabrikas dirba pilnu tempu kaip niekuomet ankščiau ir per dieną pervaro po 1,100 tonų runkelių (ankščiau 700—800 to). Iki metų galo fabri- kas darbą nori baigti, tai būtų dirbta 3 mėn., tuo tarpu kai pernai fabrikas dirbo nepilnus du mėnesius, ir runkelių per- nai fabrikas buvo pristatyta tik 51,000 tonų.

Apie 40,000 tonų runkelių jau perdirbta ir pagaminta 60,000 maišų cukraus. Padirbtos cuk- raus prigrūsti fabriko sandė- liai, bet netelpa, tai cukrus kraunamas Kauno ir Šiaulių elevatoriuose, Panevėžy ir kt. Cukraus importas laikinai su- stabdytas, nes dar dabar Klai- pėdos sandėliuose importuoto cukraus yra 20,000 maišų, ku- ris pardavinėjamas šiaurės Lietuvoj.

Sumažintas gydytojams atlyginimas

KLAIPEDA.—Klaipėdos kra- sto direktorija nuo lapkričio 1- d. sumažino gydytojų atlygini- mą už atskirus darbus. Mini- malinėse normose sumažinta 35%, o maksimalinėse —50%. Atlyginimas už sugaištą laiką, taip pat visi tarifai numatyti primokėjimui, irgi sumažinami iki 25%. Už dantų gydymą atlyginimas sumažintas 25%.

KORESPONDENCIJOS

So. Boston, Mass.

Dr. Jonas G. Arentas

Vienas gambiausių lietuvių gydytojų Bostono apylinkėje — tai Dr. Jonas G. Arentas.

Jis gimė ir augo So. Bostone, kur baigė aukštesnę mokyklą. Įstojęs Tufts kolegijos medicinos fakultetą, jis baigė mokslą 1928 metais. Baigęs mokslus, dr. Arentas praktiko metus laiko Roxbury ligoninėje.

Po to jis beveik tris metus specializavosi chirurgijoje Carney, Sv. Elzbieta ir Bostono miesto ligoninėse. Miesto ligoninėse viršininkas, pastebėjęs daktaro Arento nepaprastus gabumus, pakvietė jį užimti li-

goninės vedėjo padėjėjo vietą šioje vietoje daktaras Arentas išstarnavo suvirš tris metus.

Vis daugiau ir daugiau ligonių privertė kreiptis pas daktarą Arentą. Pagaliau jis buvo taip darbu nuvargintas, kad turėjo arba atsisakyti nuo vietos ligoninėje arba atsisakyti priimti pašalinius ligonius. Jis nutarė palikti gerai apmokamą vietą ir pašvesti visą savo laiką savo pacientams.

Ligoninės tarybai jis padavė atsisakymo raštą rugpjūčio mėnesį, bet jie nenoromis sutiko jį paliešioti nuo pereinamojo laikotarpio 1 d. šių metų.

Daktaras Dowling, ligoninės viršininkas, pranešdamas daktarui Arentui, kad jo atsisakymo raštas tarybos yra priimtas, tarp kito parašė: "Apgailestauju, kad Tamstai reikalingumą šiuo laiku mus apšviesti ir tikiuosi, kad ateitis suteiks Tamstai daug gerovės".

Pagaliam vidury lapkričio mėnesio daktaras Arentas užbaigė savo darbus ligoninėje ir dabar priima ligonius savo ofise, 897 E. Broadway, So. Bostone, vakarais ir dienomis nuo 1 iki 3 valandos po pietų ofise, 587 Beacon St., Bostone. Daktarui atsisakius iš mie-

sto ligoninėje, jis tuojaus buvo pakviestas ir priimtas gydytojų štabo nariu Carney, Sv. Margaretos ir Harley ligoninėse. Jis yra nariu Bostono Orthopedic draugijos, South Boston Medical draugijos ir Massachusetts Medical draugijos.

Daktaras Arentas, turėdamas nepaprastus gabumus, be abejo, turės privačioje praktikoje dar didesnę pasisekimą. Linkime jam kuo geriausio pasisekimo.

Rep.

Seranton, Pa.

Mirė Jurgis Radžvilas

Šiomis dienomis pasimirė Jurgis Radžvilas po ilgos ir sunkios ligos. Velionis buvo apie 52 metų amžiaus. Amerikoje išgyveno, rodosi, 30 metų.

Velionis buvo biznierių, apie 20 metų laikė karčiamą. Biznis jam sekėsi, tad nemažai ir turto įsigijo; nemažai jo paliko ir savo šeimai.

Nabašninkas paėjo iš šiaulių apskritys, Šakių miestelio. Paliko nuliudusią žmoną ir dukterį, broį Stanislovą bei dvi seseris, kurios gyvena Chicagoje.

Velionis Radžvilas buvo geras ir doras žmogus, kurį męgo draugai ir pažįstami. Per daugelį metų jis skaitė "Naujienas" bei kitus laikraščius. Mėgo taip pat skaityti knygas, tad buvo gana apsišvietęs ir plačių pažiūrų žmogus. Priklausė jis prie daugelio draugijų.

Palaidotas tapo su bažnytinėmis apeigomis Sv. Juozapo kapinėse.

— Senas Juozas.

IS LIETUVOS

Vokiečiai Mokysis
Lietuvių Kalbos

Rytprusių hitleriški laikraščiai (ten kitokių nėra), matyti rytus veržimosi sumetimais, ragina gyventojus, ypač jaunuomenę, mokytis savo kaimynų kalbos. Rytprusių vaikai mokyklose esą mokomi tik ang-

Pirmus Morgičius

ant Real Estate

Defaulted ir Undeclared

Perkame už Cash su Neperdėliu Atrokvimu. Duodame Collateral Paskolas.

LOUIS M. CHAPMAN

INC.

120 S. La Salle St.

Tel. Franklin 0576

Deimantai Kalėdoms

ATMINTIS ANT ILGO LAIKO YRA
GERAS DEIMANTAS

Pas Budriką deimantų kamos yra nuo \$4.50

ir aukščiau.

Lengvais išmokėjimais

BUDRIK JEWELRY

3343 So. Halsted Street
Chicago, Ill.

GRANT'S CHOICE

Tai yra mūsų nauja gera degtinė. Mes esame wholesale distributoriai GRANT'S CHOICE degtinės. Ji yra Straight Kentucky Bourbon, 93 proof, devynių mėnesių senumo, distiliuota iš rinktinių grūdų. GRANT'S CHOICE lai buna jūsų pasirinkimu. Šios degtinės žemos kainos jus nustebins.

PATARIMAS TAVERNŲ SAVININKAMS

Patariame visiems tavernų savininkams, kad jūs tuojaus užsakytumėt iš mūsų sandėlio užtektinai likeriu del ŠVENČIŲ, pilnam užganėdinimui savo kostumerių. Mes turime didžiausį pasirinkimą geriausio LIKERIO, VYNO, DŽINĖS ir CORDIALS. Pirkdami pas mus likerius keisais arba mažiau, sutaupysite pinigų.

Bridgeport Liquor Co., Inc.

WHOLESALE ONLY

3252 SO. HALSTED STREET,

Tel. VICTORY 5382-5383

CHICAGO, ILL.

liškai ir prancūziškai. Esą reikėtų juos mokyti ir rusiškai. Be abejo, sako praverstų, kad jaunimas mokėtų artimųjų lietuvių ir lenkų kalbas.

Netrukus kai kuriose Rytprusių vietose bus surengti lietuvių ir lenkų kalbų kursai, kuriuos turės lankyti jaunuomenė. Pirmiausiai toki kursai bus įsteigti Karaliaučiuje.

Taip pat prie Karaliaučiaus universiteto įsteigtas politikos institutas, kurio vyriausiasis dėstytojas-istritis ir sekti rytų valstybių ypač Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos politinį gyvenimą.

Drauge su lietuvių kalbos kursais ir politikos institutu, Tilžėje įsteigtas ratelis nacionalsocialistinei dvasiai plėsti. Jis hitlerišką dvasią skleis daugiausiai kaimiečių tarpe. Suprantama, kad į čia nurodytas įstaigas visiems lietuviams reikia atkreipti dėmesį, nes jos įsteigtos ne kultūrinio bendradarbiavimo ir tautų suartinimo tikslais.

Tsb.

Kiek karių žuvo laisvės karuose

Ne viena kova neapsieina be aukų. Lietuvos laisvės kovos irgi pareikalavo daug jaunų gyvybių ir kraujo. Iš viso per Lietuvos nepriklausomybės kovas ant tėvynės aukuro buvo padėtos 4,529 aukos. Į šį skaičių įeina karininkai, kareiviai, šauliai ir partizanai. 1401 karys žuvo kautynėse. 2677 ka-

ADVOKATAI

JOSEPH J. GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 South Ashland Ave.

Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 So. Rockwell St.

Tel. Republic 9728

Tel. Andover 1588

Hubbard, Baker

& Rice

ADVOKATAI

Kambarys 1555

1 N. La Salle St.

CHICAGO

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Optometrical Akinių Specialistas.

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, neruo-

mo, skaudama akių karšči, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priren-

gia teisingai akinius. Viesose atsi-

limuose egzaminavimas daromas su

elektros, parodančia mažiausią klai-

dar. Speciali atyda atkreipiam į mo-

kyklos vaikus. Kreivuos akys atitai-

somos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Ne-

dėlioj nuo 10 iki 12.

Daugely atsitikimų akys atitaiso-

mos be ainių. Kainos pigiau

kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av.

Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER

LIETUVIS

Pritaiko Akinius Kreivais Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 West 35th St.

kampus Halsted St.

Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

25 METŲ PATYRIMO

Pritaikime akinių dēl visokių akių

Jei kenčiate nuo galvos skaudėjimo.

Jei skaitant raides susilieja į daktą.

Jei spaudos raštas iškrodo dvigubus.

Jei skaitant arba neriant skauda

akys, tuomet jau jums reikia

akinių.

Dr. John J. Smetana

OPTOMETRISTAS

1801 So. Ashland Ave.

Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas

Pastebėkite mano iškalbą

Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 va-

karo. Room 8. Nedėliomis uždaryta.

Kalbame Lietuviškai

Phone Canal 0523

riai buvo sužeisti, 297 mirė fronte nuo apkrečiamų ligų ir 154 liko karo invalidai.

Tsb.

Atsirado daug šernų

Netoli Kauno yra Rušniskų miestelis. Šiomis dienomis šio miestelio apylinkėse pasirodė didelės kaimenės šernų. Jie vaikščioja pamiškėmis ir knaisioja bulvijas arba pamiškėmis išrausia didžiausias duobes, kuriose žiemą yra su-

piltos buivės ir runkeliai. Vietos gyventojai stebisi tokio- mis gausiomis šernų kaimenėmis, nes Lietuvoje šernų jau nedaug kur pasitaiko.

Tsb.

Originalė agronomo pagalba ukininkams

PANEVŽYS. — Panevėžio rajono gyvulinkystės instruktorius agr. Lesčinskis, matydamas kaip įvairūs tarpininkai išnaudoja ukininkus, pardu-

dančius galvijus, pradėjo be jokių tarpininkų supirkinėti "Maistui" galvijus iš savo rajono ukininkų, kurie džiaugiasi tokia netikėta pagalba, nes už parduodamus galvijus be tarpininko gauna net iki 75 litų daugiau už štuką. Tarpininkų tarpe toks agronomo pasielgimas sukėlė didžiausią audrą ir nežino ką daryti, o ukininkai laikosi tvirtų kaimų.

Garsinkitės "N-nose"

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

LIETUVIAI

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Boulevard 5913

Rez. Tel. Victory 2543

Dr. Bertash

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Serodomis ir nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

A.L. Davidonis, M.D.

4910 S. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryte

nuo 6 iki 8 valandai vakare.

Apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Telefonas Virginia 0086

Ofiso valandos nuo 2-4 ir nuo

6-8 v. v. Nedėlioj pagal sutartį

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 West Madison Street

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. Seeley 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Dr. Pulsuckis

LE VAN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1957 W. Garfield Boul'd

(Kamp. Damen Ave.)

Tel. Hemlock 6699

Valandos: 1-4 po pietų, 7-10 val. vak.

Rezidencija:

6412 So. Campbell Ave.

Prospect 0469

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9

val., Nedėliomis nuo 10 iki 12

3343 South Halsted St.

Tel. Boulevard 1401

LIETUVIAI

Dr. Strikolis

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 So. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir do 6 iki 8

vak. Nedėlioj pagal sutartį

Ofiso Tel.: Boulevard 7820

Namų Tel. Prospect 1930

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motery ir vaikų ligų specialistė

6900 So. Halsted St.

Valandos 1-4 po pietų, 7-8 val. vak.

išskyrus serodomis.

Phone Boulevard 7042

Dr. C. Z. Vezelis

Dentistas

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.

Serodoj pagal sutartį.

Res. 6600 South Artesian Avenue.

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Kiti Lietuviai Daktarai.

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Sventadieniais nuo 10 iki 12

Phone Boulevard 8483

Tel. Boulevard 5914 Dieną ir Naktį

Ofiso Valandos nuo 2 iki 4, nuo 7

iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a. m.

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Rezidencija

3335 So. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. Lafayette 3650

Rez. Tel. Virginia 0669

Dr. V. E. Siedlinskis

GAS DENTISTAS X-RAY

4143 Archer av., kamp. Francisco av.

Upsets and Surprises Marked Sunday's Basketball Meet Games

Fourth round ends with the Stanley P. Mazeika's Aces and Bulaw Aces in a dead lock for 1st place

Gymnasium packed again with a wild, rooting crowd. Many mothers present

Last Sunday we again had that wonderful crowd with us enjoying it selves by watching some very thrilling games. The boys played much harder than on the previous Sunday, due to the fact that they had a good cheering crowd helping them make the games more exciting.

Action pictures of several teams

Our camera man was on hand last Sunday taking snap shots of some of the exciting plays of different games. So exciting were the games that at one time the basketball got lose from one of the players and nearly wrecked the camera. WATCH FOR THESE PICTURES IN OUR PAPER.

Older generation present

The games are getting so hot that even mothers and fathers can't resist the temptation to watch their boys play. Last Sunday saw many elders present. And we would like to see many more present at next Sunday's games.

Let us now read about some of the games that were played last Sunday.

Bulaws defeat the Atlantic Villagers 25 to 16 to hold the lead

The main game last Sunday was between these two teams and 800 people turned out to see th Bulaw Aces beat the Atlantic Villagers. By this win they are tied with the Mazeika's Aces for first place. The game proved to be one sided for the Bulaw Aces. The speed of the players was too much for the Villagers.

Al Lauchiskas leads the Bulaws with 9 points

Al proved a valuable asset to the Bulaw's. This is the first time that Al was in the Bulaw lineup and considering that he never played with the boys before, much credit must be given to him for his wonderful work last Sunday. The wonderful speed of Golden and Kilbride and the accurate shooting of Lauchiskas were the main features of the game. Much credit must be given to Captin A. Romonosky who works very hard in getting the boys in shape.

Lucid and Lackawitch star for the Atlantic Villagers

The Villagers put up a wonderful fight but all that they could get from the Bulaw's was 16 points. "Big Boy Hollender" couldn't do a thing against the wonderful defensive play put up by Al Lauchiskas. Hollender had to be satisfied by making only 1 free throw for his team. Lucid and Lackawitch both guards for the Villagers, played a wonderful offensive game, but the could not guard the Bulaw's well enough to stop them from making the points. The Atlantic Villagers missed 12 free throws and made only 6. If they had made those throws they would have won the game. WELL BOYS, YOU BETTER PRACTICE UP ON THOSE FREE THROWS.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Imps upset the Red Birds 23 to 12

Blinstrub of IMPS sinks 5 Buckets and 1 free throw for total of 11 points

Well, it looks like the Imps have a very good chance for that trophy. In their last few games they have shown remarkable improvement and they have won their last 2 games. And when they defeated one of the strongest teams in the tournament last Sunday they proved to the gallery that they have a fine team.

Blinstrub proved to be the star of the game by nearly making half of the score himself. Although small and light, he was a tough man to stop. His speed and accurate shooting was responsible for the victory. NICE WORK.

Art Pikas of Red Birds held to 2 points

Art who in the previous games almost averaged 14 points per game couldn't do much against the Imps. Kucin and Backaitis made it too tough for Art by their wonderful defense work. Rump, a tall blonde, led the Red Birds in scoring by making 9 points. Well, even the best of teams can be beaten. The Red Birds still have a fine chance to win the championship.

Red Roses defeat the Banner A. C. in another big upset

The Red Roses presented a remarkable strong team last Sunday by having with them two new men, Shvezgda and Venskis. Those two boys helped by Anoskis practically won the game by themselves. They were good all around both in defensive and offensive work. Venskis, who played center, was the high scorer by chalking up 9 points while Shvezgda came second with 6 points. Anoskis made only 1 basket, but it was really a wonderful one handed shot. Racing down the side line with his opponent hot on his heels he side-stepped and threw the ball one handed right through the basket. His wonderful defense work was the main factor for the victory. He held his man to only 1 point. And he was guarding a boy by the name of McGivney formerly a Larabeda K. C. player. Both teams played hard but the Red Roses was the better team.

Banners put up a stiff fight

The Banners played very hard and kept right up with the Red Roses until the last 10 minutes when the Red Roses cinched the game with shots by Venskis and Shvezgda. The Banners showed good team work. But they had the bad breaks! Better luck next time! (More tomorrow)

DON'T NEGLECT A COLD

Šaltis krutinėj gali pasidaryti rimtas, bet tankiai palengvėja, kuomet uždėsite malonų, sušildantį Musterole. Musterole nėra vien mostis, jis veikia prieš ir-tacią, ir prašina skausmą. Milijonai vartoja per 25 metus. Trijų tvirtumų. Rekomenduotas per gydymo ir slauges. Visi vaistinėms užtaiko.

MUSTEROLE
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

Pirkite savo apieilinkės krautuvese

Šoks Bulaw Aces vakare

P-lė Ruta Bružas

P-lė Ruta Bružas linksmins publika klasiškais šokiais Bulaw Aces šokių vakare šeštadienį, sausio 5-tą dieną Hollywood svetainėje. Taipgi dalyvaus programe visa Beliajaus šokėjų grupė ir daugelis kitų talentų.

L. Y. S. Courier

This week's column is to a great extent devoted to Rose-land. I feel sure that it is very much deserved by them. Having in person attended a meeting, I am now more at liberty to comment concerning their various activities. As the Central branch, our southern brethren are meeting with approval and co-operation. The branch has been augmented by the desirable presence of the foolowing individuals: Albin Bukšnis, Aldona Narbutas, Robert Harroun, and Lillian Ambert of Harvey, Ill. Their grand opening is scheduled for Sunday, Jan. 13, 1935, 7: P. M. at the Dutch Hall, 233 W. 111th St. Our own, L. Y. S. orchestra will furnish the lyrical portion of the program. The admission is 25 cents. The Executive Com-

NAUJA DALYBA DEL SERGANČIŲ EGZAMINACIJA DYKAI

Be gaisinimo laiko, be operacijos ir neteisingų prižadų. Klinikoje išbandytas, medicinoje priimtas, ofiso metodas. Ant tinkamų jums išlygų.
PILES, FISTULAS, FISSURES—ir panašias mėšlines ligas, pagydoma.
GASTRIC ULCER, kartu einas nervikšimas, degimas, atsiraužėjimas ir vidurių ligos.
KRAUJO LIGOS, anemija ir abel-nas nusilpnėjimas.
ODOS LIGOS—niežėjimas, deginimas, išbėrimas.
NERVŲ LIGOS, bloga atmintis, neurastenija.
SLAPUMO LIGOS, deginimas, nesmagumas ir irituojantis kroniški skausmai.
VERICOSE GYSLOS, votis ant blauzdos ir sūtinimas.
Daugelis Rheumatiškų ligų, Arthritis, Neuritis, Augštas Kraujo Spaudimas, silpnumas ir nesmagus abelnis negalavimai tankiai paėina nuo viršaus paminėtų priežasčių. Atsilankykite šiandien.
The VERICUR budas padarė tukstancius laimingais—KODEL NE JUS?
Ofiso val. 9 iki 8 kasdien. Antradienį Penkt. tikrai 9—6—Nedėlioje 9 iki 1 val. po piet.

VERICUR INSTITUTE
64 W. Randolph St.
4tos lubos—Garrick Theatre Bldg.

Rusiška ir Turkiška Pirtis DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD arti St. Louis Av. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietus ir druskos vanos. swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis. Moterims sėdėdomis iki 7 v. v.

mittee of L. Y. S. considers it the duty of all members to do their utmost in making this grand opening a huge success; everyone is cordially invited to participate.

Five new names have added to the membership list of the Central branch: Peter Balskus, Lawrence Ruben, Edward Gestaut, John Bender, and charming Estelle Bukatis.

"Still waters run deep". May be a frequently abused expression, yet in this case it describes very appropriately the charming but somewhat subtle personality of Helen Aliošius.

Who could have possibly realized merely from admiring her attractive features, that Freda Zlibinas is an accomplished pianist?

Whatever obnoxious traits Bruno may possess are generously forgiven when we consider the splendid taste which he is the owner of. It seems that Bruno's weakness is "dimpled chins". To be frank, we ourselves are not by far averse to them. We commend very highly his choice.

And in relation to the above matter... Why is Birdie so eager to dispense telephone numbers? Isn't this somewhat irregular? That is... Entirely against the basic principles of a woman's nature?

Now... Whose heart is all aflutter for the sight of fair Julia? Could it possibly be that of John Makunas?... Or is it merely that he prefers his draughts in the company of the fair sex?

Recently, I have read that a certain individual professed desire to be with bunni sovetski; I doubt this individual's veracity, I myself having been under similar circumstances... Or perhaps it is because this person is unacquainted with the

Dovanos

Kas pirs mūsų krautuvejėvėrykus už \$2.95 arba brangesnius, gaus gražią dovaną ir kalendorių DYKAI.

Mes turime pasirinkimui 1000 porų čėverykų.

Iki Kalėdų krautuvejėvė atdara kas vakara ir nedėliomis iki 8 val. po pietų.

UNIVERSAL SHOE STORE

ZALESKI ir MARTIN, sav.
3337 S. Halsted St.

true aspects of bunni's environment?

And who is our latest acquisition from Marquette Park... Could it possibly be anyone but... Estelle Bukatis. It is with great hopes and anticipations that we cherish the thoughts of a better acquaintance with you, dear Estelle.

The splashing... I really meant... Dashing spirit of Albina Budris is quite admirable. At times, But really Albina... Your contentions are carried on with an excess of force and conviction... Do I make myself clear?

We understand that Stephanie has saved some forty odd pennies on the splash. This being due to the heroic and courageous efforts of the noble minded Johnny Gelžainis. And incidentally... We extend to you Johnny, the utmost of praise and commendation in reference to your patriotic oration of last Tuesday.

Due to the holidays, the two subsequent meetings of the Central branch will be held on Wednesdays, that is... Dec. 26th and Jan 2nd... Those of Rose-land will be held on Friday during this period. —Tonuks.

Siųskit pinigų per NAUJIENAS

MES PASIUNCIAME PINIGUS I VISAS PASAULIO ŠALIS PIGIAUSIOMIS RATOMIS.

The District National Bank of Chicago

1110 West 35th St.

DĖDĖ SAMAS PATARIA TAUPYTI ŠIOJ ISTAIGOJ

Mano valdžia (U. S. Government) deda pinigus i Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago

PASKOLOMS DEL PIRMŲ MORGICIŲ, NUO 5 IKI 20 METŲ, LENGVAIS ISMOKEJIM AIS.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

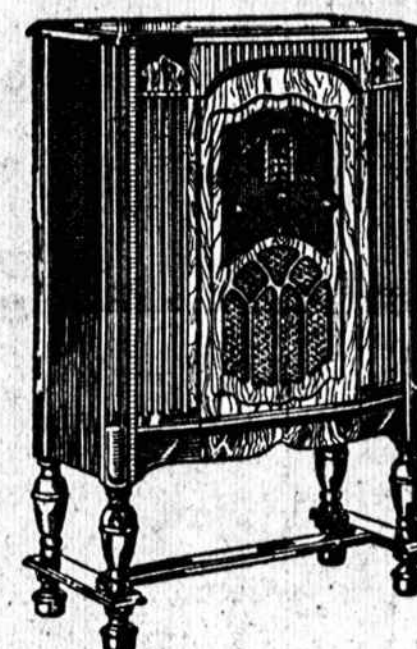
Mokam dividendus kas 6 mėnesiai. Už padėtus pinigus praaištyje išmokėjom 5%. Dėl platesnių žinių, kreipkitės i ofisą.

Pirma Lietuvių Federal Istaiga.

2324 So. Leavitt Street

PHONE CANAL 1679 JUSTIN MACKIEWICH, Rašt.

Linksmų Kalėdų!

Radio, kuris pasiekia visas dalis svieto ir gauna gražias programas už \$49.00

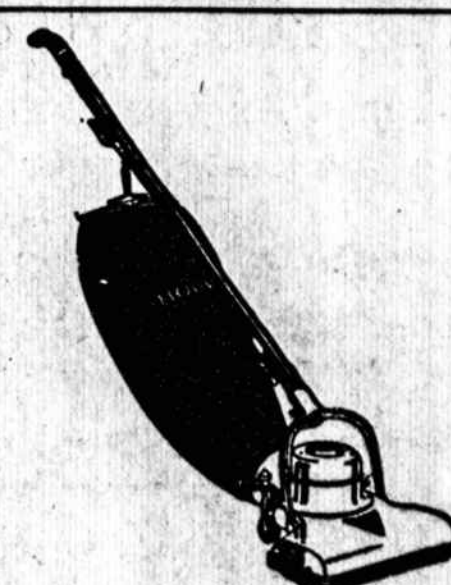

SKALBYKLOS namuose sučėdina laiką, drapanas ir sveikatą. už \$49.50 Po \$1.00 savaitei

KIMBALL PIANAS

pagražina jūsų namus ir palinksmina jūsų gyvenimą. Budriko mokytojas išmoks jus pianą skambinti. Kimball pianai \$275 nuo ir aukščiau
Gražus Midget Pianai už \$99.00

"HOOVER" dulkių valytojas, Hoover factory gvarantuotas Didelė vertybė, \$21.95

Reikalinga kiekvienam namui, išvalyti dulkes ir bakterijas.

Parsiduoda po 50 centų savaitei.

Geri rakandai, refrigeratoriai, lovos, pečiai, karpetai, lempos, parsiduoda lengvais išmokėjimais Budriko krautuvejėje.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3417 SO. HALSTED STREET

Tel. BOULEVARD 8167

Lietuvių programas nedėlioje iš Stoties W. C. F. L., 970 K., nuo 1-mos iki 2-ros valandai po pietų.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išsiuntimoju:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Savienysoje Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75c

Lietuvon ir kitur užsienuose (Atpirkimo):	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Pinigus reikia atsiųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NEPAPRASTAS BUDAS PAVEIKTI TEISMĄ

Valstybės gynėjas Hauck, New Jersey valstijoje, kuris veda bylą prieš tariamą Lindbergho kudičio užmušėją Hauptmann'ą, sakosi susekęs nepaprastą sąmokslą šioje sensacingoje byloje. Kandidatai į prisakintuosius posėdininkus, kuriems teks spręsti, ar Hauptmann esąs kaltas, ar ne, gauna iš Chicago keisto turinio brošiūrėles. Jose aprašoma kokia tai neva įvykusi byla, panašaus turinio, kaip Hauptmanno byla; o po brošiūrėlių antrašte padėta sakiny, kad "lakuno kudičis niekuomet nebuvo pagrobtas ir užmuštas".

Šituo budu, spėjama, kad kaltinamojo draugai bando paveikti į busimos "džiūrės" narius, idant jie nepasmerktų Hauptmann'ą.

Jeigu tai tiesa, tuomet valdžia klydo, manydama, kad Lindbergho kudičio užmušėjas neturėjo ryšių su jokia kriminalistų gauja. Be organizuotos tautos kaltinamas, kuris sėdi New Jersey's kalėjime, negalėtų palaikyti ryšių su Chicago "požemiu". Ir matyt, kad jam netruksta finansinės pagalbos, jeigu net brošiūros yra spausdinamos "džiūrininkams" sudemoralizuoti.

Keista yra, pagaliau, kad Hauptmann taip seniai buvo suimtas, o dar iki šiol neįvyko teismas.

"KRIKŠČIONIŠKOS MEILĖS" PAVYZDYS

Klerikališkai-fašistiška Austrijos valdžia paleido iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų prieš pat Kalėdas netoli 10,000 politinių kalinių. Iš jų — 4,665 socialdemokratai.

Pirmieji buvo visai nekaltai įkalinti. Jie buvo suimti vasario mėnesį ir per dešimt mėnesių beveik nė vienas jų valdžia negalėjo iškelti bylos. O betgi valdžia negrąžino jiems laisvės. Tie kaliniai buvo "nusidėję" tiksliai tuo, kad jie gynė konstitucinę respublikos tvarką.

Valdžia, galų gale, juos paleido, kadangi ji neturėjo pinigų juos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose užlaikyti. Kalinius numarinti badu negalima. Visas pasaulis tokiu valdžios žiaurumu pasipiktino. Taigi valdžia tos finansinės naštos nusikratė, neva krikščioniškos meilės vardu atidarydama jiems kalėjimų duris.

Milžiniškoje daugumoje tie kaliniai buvo paprasti darbininkai. Kada jie buvo suimti, jų žmonos ir vaikai pasilikę didžiausiam vargė. Dabar tie šeimų maitintojai sugrįžta namo. Ar jie rās namie bent duonos kąsnį. Ar jie gaus darbą, kuris per dešimt mėnesių buvo jiems atimtas?

Valdžia turėtų jiems atlyginti už padarytą jiems didelę skriaudą. Bet kur ji tau atlygins! Smurto keliu pasigrobusi galią ir savo nagus, ji teisingumo ir žmoniškumo nepripažįsta.

MORGANO BONDS'AI, O NE DEMOKRATIJĄ

Jungtinių Valstijų senato komisija, tyrinėjanti amunicijos fabrikantų pelnius, paskelbė turinį telegramos, kurią pasaulio karo metu pasiuntė ambasadorius Page iš Londono į Washingtoną, prezidentui Wilsonui.

Ambasadoriaus Walter Hines Page'o telegrama, pasiųsta kovo mėnesį 1917 m., prieš tai, kai Jungtinės Valstijos paskelbė karą Vokietijai, išėjo prezidentą Wilsoną, kad jeigu Santarvė pralaimės karą su Vokietija, tai Francijos ir Anglijos paskolų bonds'ai, kuriuos Amerikoje pardavinėjo žmonėms J. P. Morgan, pasidarys be vertės.

Vadinasi, Morgano investimentai rūpėjo Amerikos valdžiai, kada ji stojo į karą Santarvės valstybių pusėje, o ne pasaulio demokratija.

TROCKIS SLAPSTOSI FRANCIOJE

Buvęs nabašninko Lenino bendradarbis Leonas Trockis, pastaruoju metu gyvena Paryžiuje. Būt dabar jisai kažin kur pasislėpė. Jisai bijo, kad Francijos valdžia, Stalinui pareikalavus, jo nesuimtų ir nedeportuotų. Maskva šiandien yra geruose santykiuose su Francija, ir Trockio baimė turi pamatą.

Sovietų valdžia kaltina trockininkus dėl Kirovo nu-

žudymo Leningrade, ir ji gali pakelti triukšmą prieš tas šalis, kurios yra priglaidusios Trockį ir kitus "sąmokslininkus", — panašiai, kaip Jugoslavija kad kėlė triukšmą prieš Vengriją po karaliaus Aleksandro nužudymo.

Mes abejojame, kad Trockis būtų daręs sąmokslą prieš Kirovą ar kurio kito bolševikų caruko gyvybę. Jisai tiki į ginkluotus sukilimus, bet ne į atskirų valdžios atstovų žudymą. Bet jeigu jisai šiandien būtų Rusijoje, tai ta pati sovietų valdžia, kurią jisai steigė, jo nepasigailėtų. Jo laimė, kad jisai gyvena toli nuo "proletariato tėvynės".

AL. MARGERIS

BEDARBIO KUČIOS IR KALĖDOS

(Tęsa)

Serifų vyrai, neįveikę skudurais ir šluotakio ginkluotos moteriškos, susigėdo ir pasitraukė.

Marija įstūmė savo vyrą skiepan ir, šluotakio minklinama, barė už baimą. Išgąsdinti vaikai tūnoje lovoje po gunia arba kur kitur skuduruose.

Tik penkcentinių žurnalo pardavinėtojas jau buvo išlėkęs gatvėn ir būtinai jo taisy pigiais laikraščiais.

Vakare jis grįžo skiepan ir, visa burna gaudydamas orą, pasakojė tėvams, ką matęs ir girdėjęs:

— Kad jūs matytumėt, mama ir papa, laikraščiuose yra šito namo ir tavo, mama, atvaizdai. Tave, mama, giria žmonės už narumą, iš šerifo vyrų juokiasi, o miesto vyriausybė keikia, kam ji nesirūpina piliečių sveikata ir gyvybe. Sak, užperėitą naktį keli laukai sugrūvė ir du vaiku užmušė.

Dabar, sak, ligi toli neapžiūrėję šito griuvančio namo ir, jo skiepe išbėdęsiai sergantieji šeimai nesuradę kito būto, bandė išmesti į zero šalio namus!

Vai kas džiaugėsi, tėvas džiaugėsi, visi džiaugėsi, tik viena motina ne. Jos kruvinai pažėsta širdis negalėjo atleisti tiems, kurie ją panieka drabstė pašalpos stotyse, kada ji pasiskundė sugedusiu maištu... šaipydami vaipėsi policijos nuovadijoje, kada ji nuėjo su kruvina galva teisybės ieškoti... poteriuti liepė klebonijoje, kada ji maldavo duonos... išjuokė bedarbių maišto ir drabužių rinkoje, kada ji ten graibė maištą iš atmatų bakos, o drabužius traukė iš šiukšlynų.

Marijai abejoti nereikėjo, jog dienraščiai jos atvaizdą į savo skiltis įtelpino ir ją už narumą pagyrė ne dėl to, kad ji širdyje būtų atgimęs pagalbos jausmas, kad kalėdiškas gailiaširdiškumas būtų dingtelėjęs į jų stela. Oi, ne! Jie apvilko tą skaudų ir labai liūdną įvykį sensacijų apdaru ir įtelpino savo skiltyse tiksliai kaip toki. Jie dieną ir naktį samoningi, kad jų dideliamis sensacijos yra plačiausių židelių šaltinis, iš kurio tryška pelnas.

Marija kalbėjo sau: "Kodėl jie neįdėjo mano atvaizdo į neuztūrė manęs, kada aš dalyvavau demonstracijoje prieš pašalpos stotį, reikalaujama daugiau duonos ir drabužių? O aš tada dar maršiau dėl duonos karnio kovojau, ir vos beparėjau su perskelta galva, kuri dar ir dabar tebeplūtoja, nės negatnu doroš gydytojo pagalbos. Tada jie mane "raudonąja" išpludo. Rodosi, lyg aš tada nebūčiau žmogus, kuris be maisto ir drabužių gyventi negali. Tik dabar jie manę su rudo žmogų ir susirūpino, kad paverstų jį sensacijų papūga! Veidmainiai! bėstijos!"

Metų metais neteisėybės, veidmainystės, naudojimo ir paniekos iškankinta moteriškė gėrė saviskundos karę tūlį ir raminimo savo jausmus.

III

Labai skaudžios ir liudnos evikcijų pasėkos: išmestos gatvėn ir gyvenančios gatvėje bedarbių šeimos; dar skaudesnės ir liudnesnės sugrūvusių namų aukos: sulamdyti arba ir visai užmušti vaikai; sensacinės Marijos Kaunienės evikcijos žygis, kuris baigėsi žiaurių ponų pralaimėjimu, — iššaukė net ir avelės budo piliečiuose kibirkštėlę nepasitenkinimo, ir jie protestavo. Protestai, žinoma, buvo muilo burbulų patvarumo ir nekalčiausios avelės tono: mee-e-e-e. Vis dėlto pašalpos stoties ponų širdis, — dėl šventos ramybės, — suplakė šiltesniu krauju ir išsiuntė Marijos Kaunienės šeimai žąsį! Žąsį — Kalėdų pietums!

Pamanykite, alkio, skurd, ligų ir kietų cemento sienų spausimai šeimai visą žąsį!

Tuo tarpu lauke vyravo žiaurūs vėjas ir piktai vaikėsi skraidančias snieguoles, kurios nusikalto jam tik tuo, kad buvo už jį silpnės. O jos buvo tokios baltos, nekalios ir meilios. Savo sparneliais glaudėsi prie apšarmojusių šaltų stulpų, prie plikų, apkerpėjusių oda, medžių, prie suklypusių, nušiuropusių namų, kuriuose gyvena ir žemioja vargdiečiai, ir prie Marijos Kaunienės žemų, siaurų skiepo durių. Pro adaverių ir durių plyšius daug jų šlėkė vidun. Glaudėsi prie visų, ir prie rachtito sukraipyto vaikelio, kuris nėsė jas pirštintomis, nūgrubusiomis rankytėmis prie savo lūpų ir bučiavo... Blyškų jo veidelis, giliai įkirtę akutės ir bandančios, let nepajėgiančios nusišypsoti lupos taip sujudino gailiaširdingas snieguoles, kad jos apšypė ašaromis ir jį giliau giliai širdies mirė — išstipdamos ir išnykdamos...

Kažkas ėmė klambintis į duris. Marija Kaunienė drąsiai ejo atidaryti, bet tėvas:

— Motin, motin, nieko neįsileisk. Gal ir vėl šerifas. Išmes gatvėn ir turėsime drėbėti sniege per visas kalėdas.

— Tylėk, tu minkštakauli, tu!

— Motin, liaukis. Palauk iki po kalėdų.

— Iki po kalėdų! Per tą laiką ir badu išdvesime. Tylėk, gal maisto atvežė kalėdoms?

— Atidare duris ir pasakė "kommin".

— Labas vakaras, "misis".

— Labas, labas, — kuonė visi sykiu atsakė.

Baltų snieguolių nūmytuos, nubūčiuojančius į jo jautas berniokas su erdvia ragė, kurioje aukštienka gulėjo didelė žąsį, visą savo galvą į ilgą kaklų pasinėrusi tarp bulvių, morkų, petruškių, salierų, svogūnų, duonos, miltų, taukų, sviesto, obuolių, džiovėsių ir riešutų.

Visų akys sužavėjo gyvais saulės spinduliais, kurių šitas skiepas dar niekad nebuvo matęs.

Bet staiga visi virto beždžiais, bevaliais, tarytumėi stambūs ištikti. Didelio džiaugsmo šokas nutrenkė juos.

Tik viena Marija, kaip ir visada, stovėdama išlaikė sąv-

je pusiausvyrą. Ji visai šaltai pradėjo apžiūrėti ragė iš vidaus.

— Prašau, "misis", ištuštinkite ją. Tokių didelių ragėžių veltui nepalikame.

Marija pakėle ragė prie sienos ir pradėjo dėti daiktus tuščiose lentynose, o žąsį paguldė dideliame dubenyje ir padėjo ant stalo.

Berniokas su tuščia ragė, išėjo.

Skiepe visi atsipeikėjo džiaugsmu.

Visų pirmutinis pasijudino iš vietos tėvas. Jis prišūrinio prie stalo ir juodaš savo nagais glostė žąsies papilvę, varindamas per nukarusią lūpą išalkusią seilę. Paskui palengvėle prišūrinio, lyg prie kokio lepus, stiklinio daikto, pavytusi mergytė ir pastūrisais pirštais glostė žąsies kaklą. Net ir reumato auka lovoje bandė atsistoti, kad tik iš arčiau prisisiūrinėtų į šitą per daugelį metų nematytą sutvėrimą. O rachtito sunegalėjęs vaikelis šliaužė prišliaužė prie stalo ir prašėsi pakeltamas:

— Papa, mama, pakelk mane, gleičiau pakelk pie to, pie to pau-pau-šėio.

Visi buvo taip sužavėti žąsies, kad to vargtofilio nė nepastebėjo. Tik kai pradėjo jis garsiai verksti, tada pavytusi mergytė pakėlė jį nuo šaltos asos ir prinešė prie žąsies. Jis traukiojo žąsies koją ir bandė šypsotis. Jo blakstienai dar nebuvo nudžiuvę ir juose blizgėjo ašarų karoliukai...

— Tai žąsies, Vincuk, žąsies. Matai, kokia didelė, graži... — vilgydama savo nubūlusius skruostus džiaugsmo ašaromis kalbėjo mergaitė.

— Gir-gir-gir, gar-gar-gar, Vincuk, — bandė pamėgdžioti žąsį tėvas.

— Gil-gil-gil, gal-gal-gal, — paantrino Vincukas.

— Alo, visi! — suriko penkcentinių žurnalo pardavinėtojas, visas baltas, kaip iš sniego nulipdytas, viesuliškai įsmukęs pro duris.

— Žiulėk, žiulėk, čia ylia, čia ylia gil-gil-gil, gal-gal-gal, — jaudinosi vaikelytis.

Snieguolių glėbyje baltuojančios berniukas nebesusivokė nei ką besakyti, nei ką bedaryti, — taip labai jis siekiojosi. Mat, bėgdamas namo matė gražių namų languose žalias eglaites, mirgančias įvairiaspalvėmis lemputėmis, kaspinėliais ir kvėpuojančias kucių vakaro labai pakilia nuotaika... Apie jas žaidė gražiai apbręti vaikai.

Jis pavydavo, stelojosi, kam tik kiti tokie laimingi, o čia dabar šitai ir jam laimė šyp-telėjo — visa žąsį!

— Kur buvai taip ilgai, tu naktibaldas, tu? — rusčiai paklausė motina.

— Mamytė, aš norėjau daugiau žurnalo parduoti; o be bėgdamas namo ir kalėdų eglaitės išsišpokofo. Jos tokios žavios, gyvos. Žiūrėjo į mane visokių spalvų lemputėmis, lyg gyvomis akimis, ir šitai šypsojosi kucių vakaro šaldžių džiaugsmu... Apie jas žaidė minkštame kilime giliai apbręti vaikai, kurių veiduose žydėjo pilno gyvenimo laimė...

— Aš negalėjau atsitraukti; tos puošniosios eglaitės mane kaip burtininkės sužavėjo. O tu, mama, manė už tai "naktibaldas" išvadina.

Motina priėjo prie išalkusio berniuko, glostė snieguotus jo plaukus ir guodė sakdama:

— Aš tik taip sau pasakiau. Tu geras, visai geras berniukas. Kada nors būsi poetas.

— Kuo, sakai, jis bus, motin? — norėjo paaiškinti būti tėvas.

— Tu, kuris apie žąsį dainą sudėjo: "Plaukė žąsėlė per Nemunėlį, gir-gir-gir, gar-gar-gar, per Nemunėlį". Ar dabar supranti, glūse?

Tėvas vis dar tebeziupojo

į žąsį ir tylėjo. Galvoti jis negalvėjo, nes tai iš viso buvo ne jo darbas. Tur but jau iš prigimties jis buvo kietai suimtas griežto atkarumo nėkados negalvoti.

Motina stvėrėsi didelio peilio, padarė su žąsimi kias reikią, nesigailėdama apščios dozės druskos, nes ir taip jau biskį atsidavė, ir padėjo kalėdų dienai.

Paskui — bedarbiška vakarienė, kurios nė suva neesų, ir — anksti gult, kad nereikėtų deginti žibalo.

Taip ir baigėsi kučių vakaras dėl Marijos Kaunienės ir jos šeimos 1934 m.

Vaikai su tėvu tuo užmigo ir ėmė smarkiai knarkti, kartas nuo karto sunkiai sudejuodami, matyti, puolami slogučio, kurį čia, be abejo, sukelė troškūs oras, drėgnų, sunkių skudurų užsiklojimas arba, pagaliau, ir netikėtas maistas, ne lengvai pasiduodas virškinamas.

Visi šitie garsai skardėjo skiepe ir tarytum gręžė gręžė motinos budančią klausę, nes ji užmigti šią naktį visai nebegalėjo. Brovėsi jos galvon vilkstinių vilkstinės skaudžių minčių, kurios virino jos kraują ir degino lekiančią širdį. Ji tik sau mintimis tekabėjo:

— Kučių vakaras... Kiek gardžių valgų, vyno, linksmų kalbų, juokų ir viltingo laukimo kalėdų dovanų... Šiltas butas, tyras sveikas oras, peršus kilimai, minkštos sofos, pilnos dar minkštesnių kušelių, švelni muzika, svajingas valcas... Puošnūs drabužiai, puikūs draugai, linksma, švetinga šilima dvelkianti nuotaika... Aukso rytojais, kupinas dovanų, linkėjimų, šiltų minkštų rankų paspaudimų; paskui opera, teatras, kur muzika, drama, komedija pripildo širdį medumi, o galvą džiugiomis mintimis... Jokio rupeščio ryto, jokio bėdų ryto, jokio alkio ir šalčio kančių ryto... Tik sotis, šviesa, šiluma, meilė ir laimė...

Kučių vakaras... Kiek gard... Kučių vakaras... Sotis, šiluma ir laimė... Tfu! tfu! tfu!!! Ar aš pakvėliau, ar kokį biesą? Visą naktį kuliu ir kuliu savo galvą šitom beprotiškom miltim!

Darbo žmogui, dargi bedarbiui, sotis, šviesa, šiluma, meilė ir laimė! Tfu! tfu! tfu!!!

— Motin, motin, ko tu ten dabar spūdausi? — nerimavo išbudintas tėvas.

— O tu ar nenustūsi? Dar vaikus išbudinsi. Apsisapnavau, tai ir lėdi į akis.

Lauke jau aušo. Marija Kaunienė giliai įkišo galvą į skudurus ir kuo neuždūsdama užmigo.

IV

Ryt rytą varpininkai prakaitavo bėdamydamai varpų širdis ir bedauzėdami jų šonkaulius. Mėgstą galvoti žmonės, kurie bažnyčion neina, vartė išbudinti lovoje ir kėlė varpų, kam jie drėmsčia puikią ryto tytą su savo "gloria in excelsis deo". Nekentrus sunes, išlindę iš savo būdų ir braidydami sniege, staugė varpų erziniams. O sniegas tytė po kejinis nusidėję, kurie istisio mės grandinėmis traukė bažnyčion mėtavoti, mindžiodami baltą ir tūkaltą sniegą.

Kaunių tėvas atsikėlė ir pradėjo rankioti piukus, braukti dulkes, lyginti rankštes ir užsiuvinėti skytes savo drabužių. Jis rengėsi bažnyčion. Motina gi, ankštai pasitraukus rankovės, ruošė žąsies įkamą. Tėvas pakilo eiti.

— Ir vėl, spėjū, į tą bažnyčią? Esti tai nori, o prie pietų ruošos ir praig prikisti tingi. Bažnyčia nepabėgs. Te svo-

gumus, gražiai nulupk ir smulkiai sukupok, paskui nuskusi bulvės, sutrinsi džiovėsius ir susmulkinsi petruškas. Tik tada gėlėsi kulniuoti bažnyčion ir ten rėpsoti, kaip koks kerplėša.

Tėvas raukėsi, bet pajutęs žąsies įkamą skonį gomuryje ir kvapumą nosyje, be žodžio nusileido.

— Nenaudėliai! Vos keletą svogūnų teatvėžė, ir tie patys apšalę ir maži, šykštuoliai! — barėsi motina.

— Mama, mama, aš vakar žurnalus pardavodamas pamatčiau "pėdiorio" arkli paslydusį ir parvirtusį. Tuoj pribėgęs, padėjau arkli pastatyti ir svogūnų pabiras surankioti. Už tai gavau pilną kšienų svogūnų. Te, papa. — Džiaugėsi berniukas didehais, sveikais ir gražiais svogūnais, dėdamas juos tėvo sterblėn.

— Vaikeli, tu būsi žmogus, — pasakė motina.

Tėvas piktai susiraukė ir nuogmė svogūnus. Savo mintimis jis buvo bažnyčioje. Tai gi, graudingi vargonų garsai gaudė jo ausyse, minkštindami labai religiską jo širdį ir apmėtydami surauktą jo veidą stambiais ašarų lašais, kurie krito ant jo pirštų, peilio ir svogūnų. O kai pradėjo jis svogūnus smulkiai kaptoti, vargonai dar graudingiau sugaudė ir iš paltudusių jo akių prasiūšė gyva ašarų versmė...

Motina pažūrėjo, pagailo serio ir tarė: "Gana jau, gana, tėvai. Nesmulkink daugiau tu svogūnų. Dėkoks mian juos. Imk petruškas, paskui gerai susmulkink sausačius, ir išk bažnyčion, kad jau taip baisiai nori — net pro ašaras..."

Tėvas sukrutėjo, greitai apsidirbo su sausainiais bei petruškėmis ir pasileido bažnyčion.

Tik ilgai nebuk, pareik greitai, nes turėsi bulvės su trintimi ir tyrę sumaišyti. Žinai, kokie gi kalėdų pietūs be trintų bulvių.

— Motin, vaikai gali pada-ryti košės.

— Tylėk, sakau, kad greitai pareik.

Tėvas išėjo, o motina galvojo: "Aš kalbu apie trintas bulvės, o jis apie košę. Galvoje tik košės teturi, tai ir valdinasi jam košė".

— Mama, ką tu ten šneki? — paklausė mergytė.

— Nieko. Kaimynų radio įsiveržė pro plyšius. Bėk ant geležinkelio, gal rasi anglies pabūrų. Žąsies kieta, kaip sausą pintis, daug anglių reikės, iki iškeps, o vos keletą riekėlių beturime.

Mergytė pagriebė maišelį ir išbėgo.

Tėvas jau sėdėjo bažnyčioje, ražančiaus žirnukais kasinėdamas savo jodus piršta-galius. Vargonai vargonavo smarkiai, choras giedojo pakiliai, o kunigas prie altoriaus miaminiskai atlikinėjo archaiskas ceremonijas, kurios jokio progreso nepažįsta. Žmonės kalbėjo beprasmius poterus, arba skaitė mistikos prisistatus maldas, kurių nesuprato ir nėkados nebando suprasti. (Jeigu suprastų, tai poterių nebekalbėtų ir maldų nebekaitytų).

Bažnyčia buvo erdvi, aukšta, borkiniu stiliaus, kuris darė ją labai mistiška šventovė. Dickis altorius, prie kurio trusėsi kunigas, buvo labai ryškiai paauskuotas ir tilinguotas.

(Būs daugiau)

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kam-po, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet jūsų patogumui. Būt jūsų patogumui dėl.

5 AKTU VODEVILIS

ŠIANDIEN-PRIE KASDIENINIŲ VARGŲ- KALĖDOS PRAĖJO

Su Kučiomis, Kalėdų Dieduku, dovanomis ir sveikinimais Kalėdos jau nuėjo praeitin. Nors šiandien dar tebebus jaučiami jų atgarsiai ir vietomis jos tebebus švenčiamos.

Kaip buvo pranašauta, ši-met Kalėdos buvo baltos, snie-guotos, kaip tikros Kalėdos tu-rėtų būti.

Daugeliui jos atnešė daug smagumo, buvo gausios dova-nomis; kuriems netiek gausios, o kai kuriems jos buvo ir liud-nos. Bet bendrai Kalėdų upas buvo jaučiamas visame mieste, kuris po triukšmingos pereinios savaitės pabaigos ir labai triukšmingo pirmadi-nio, vakar buvo tylus, susi-kaupęs, lyg ir pats būtų per-siėmęs švenčių dvasia.

2,000 šventė Kalėdas pirmadi-nį "N." parėse.

Taip, vakar buvo Kalėdos, bet 2,000 lietuvių vaikų Ka-lėdas atšventė pereiną pirmadi-nį, gruodžio 24 d., atėję kaip "Naujienu" ir keliolikos gerų lietuvių svečiai ir Ramo-vos ir Mildos teatrus, kur joms buvo surengtos dvi smagios Kalėdinės teatrinės parės.

Visi vaikai buvo apdovanoti saldinais, kurie buvo nupirkti pinigais, suplaukusiais į "Ka-lėdų Fondą" ir pavaišinti ilgu ir margu dviejų valandų filmų ir gyvųjų programų, kuriuo jie nepaprastai džiaugėsi. Nei de-mokratų prezidentinėje konven-cijoje, nei baseball lošimuose susirinkę neparodė tiek gyvu-mo ir entuziazmo, kaip šie i te-atrus susirinkę vaikučiai, nuo kurių linksmų pasitenkinimo šukavimų net teatrų lubos dre-bėjo.

Cia herojus vejasi piktadari-rais, švilpdamas per miškus, per krumus, ant kalnų, nuo kal-nų, kulkos zvimbia, o jaunieji žiūrėtojai lyg pergyvendami tas lenktynes su herojum, negali kedėse nusėdėti. Herojus su-gauna piktadarį ir jaunieji griausmingai suklekdamis reiš-kia didelį pasitenkinimą ir plo-ja išsijuosę.

Matė jie komedijų, matė "kartunų", matė "westernų", matė V. Beliajaus šokėjų grupės šokius ir girdėjo P. Sarpa-liaus grupės dainas. Jie pralei-dė linksmi tas dvi valandas vikriai išbėgiodami į visas dalis pasakoti mamoms ir "frentams" ką matė ir girdėjo.

Begelbėdamas stum-ti vieną automobilį iš ravo, žuvo po kitu

Keistoje nelaimėje žuvo 13 me-tų lietuvių šeimos berniukas

Ledu aptrauktas 79-tos ir Archer avenue gatvių cemen-tas buvo priežastimi šios keis-tos nelaimės, kurioje žuvo 13 metų berniukas ir du vyrai bu-vo sunkiai sužeisti.

Su savo patėviu J. Žilvičiu berniukas Benjaminas Domino gelbėjo vienam Louis French, 28 metų, 5358 S. Damen ave., išstumti automobilį iš ravo, į kurį jis įslydo.

Nepastebėjęs trijų "stum-čių" grupę, kitas automobilis įvažiavo tiesiai į French auto-mobilį, sutriuškindamas kolizi-joje B. Domino, French ir ant-

rojo automobilio valdytojas, Ben F. Waldron, 24, 7936 Pax-ton avenue, buvo sužeistieji. Apart Domino, Chicagoje bu-vo užmušti keturi kiti žmonės, tarp jų nepažįstama moteriškė Raymond, Chicagoje, 26, 4440 S. Rockwell street, antra neinden-tifikuota moteriškė ir vienas nežinomas vyras.

"Naujienu" Rašėjas" atsišaukia i savo ciceriečius

CICERO — Gerbiami vietos biznieri, "Naujienu" rėmėjai: Man yra smagu prabilti į ju-mis kelias žodžiais per tą mu-sų patarnautoją dienraštį "Nau-jienas". Ir tas man daro sma-gumą. Dėl mūsų tokio prielanku-mo prie tų metinių švenčių pa-didinti dienraščio lapai išsina ar per juos galite prabilti į sa-vo kostumerius, rėmėjus. Tą turėtų padaryti kiekvienas biznieri, nežiurint kaip didelis ar mažas jo biznis būtų. Tai tik vieną kartą metais. Ir tai puiki proga. Pabaigoj metų ko-žnas daro sąskaitą iš metų apy-vartos. Tiesa, sunkūs laikai spaudžia visus, didelius ir ma-zus. Ir galia, mūsų tautos mil-ionierių nėra. Visi dalinamės čais pačiais trupiniais.

Dienraštis "Naujienu" tar-nauja visiems. Nesibijo pasa-kyti teisybės ir visokių avan-tiuristų darbus kelia viršun. Ir jos eis tuo tiesiu keliu, kol jos bus gyvos. Tad mūsų visų, kai-po lietuvių, priedermė remti jas visais būdais. Tuomi jų ve-dėjams priduosime daugiaus drąsos, energijos su priešais kovoti ir gerų lietuvių vardą apginti.

Tad, mano draugai, vietos biznieri, ir abelnai visi lie-tuviai bukite su "Naujienu". Stokite už "Naujienu", o "Nau-jienos" visuomet bus su jumis ir už jus.

Aš linkiu visiems geriausių pasekmių per 1935!

"Naujienu" Rašėjas.

Nedėkingumas kai-
navo gyvybę ši-
tam žmogui

Apskričio lavoninėje vakar po pietų gulėjo kunas nedė-kingiausio žmogaus Chicagoje. Per nedėkingumą tas žmogus ten ir atsidarė.

Edwin Busch, 30 metų, 1507 Warren avenue, užėjo į alinę, adresu, 1751 W. Washington Blvd., ir maldaute maldaivo savininko John Consigliari, kad jam duotų ką nors valgyti. Savininkas sutiko, vaka-rienę davė ir dar jam palin-kėjo linksmų švenčių.

Vėliau savininkas išgirdo, kad kas tai bando įsibriauti į alinę per užpakalį. Pamatęs tamų pavidalą jis šovė. Vė-liau pamatė, kad plėšikas bu-vo tas pats, kuris iš jo išma-davo vakarienės.

150 chicagiečių išva-
žiavo į Saar bal-
suoti plebiscite

Su dūdų orkestro muzika, su gėlėmis, su kalbomis ir di-delėmis ceremonijomis Chica-gos vokiečiai vakar išlydėjo 150 tėvynainių, kurie važiuoja į Saarą balsuoti sausio 13 d. plebiscite. Išvykusieji savo laiku gyveno Saare, ir, faktas, kad kai kurie jų Amerikos pi-liečiai, nesulaikys jų nuo bal-savimo kalbame plebiscite.

Sveikina Kupiškėnus

Kupiškėnams ir apielinkės valščių geros valios žmonėms ir visiems Kupiškėnų Bendro Kluibo Amerikoje, K. B. K. A.

valdyba linki Linksmų Naujų Metų ir tiki, kad visi turėjo linksmas ir gražias Kalėdas.

John J. Kulis, pirmininkas

Sumušė, atėmė laik- rodėlį ir pinigus

Bomai apiplėšė iš pirties iš-ėjusį lietuvių Walter Marke-tyčių.

18 APIELINKĖ — Buryš jau-nų plėšikų vakar vakare, apie 6 val., užpuolė ir apiplėšė Wal-ter Markevičių, 10616 Ed-brooke avenue, kuris nusimai-dęs pirtyje ėjęs namo.

Jam bėgant Halsted gat-vę, netoli geležinkelio tilto, prie 16-tos ir Halsted, bomai jį sugriebė ir ėmę daužyti gal-vą. Jie atėmė nuo Markevi-čiaus laikrodėlį ir \$6.00 pi-nigus.

Town of Lake namų savininkai šaukia susirinkimą

TOWN OF LAKE — Lietu-vių Namų Savininkų Klubas Town of Lake, (Lithuanian Improvement Association) lai-kytis prieštartinį susirinkimą, rytoj, ketvirtadienį, gruodžio 27 d., parapijos svetainėje, 8tą valandą vakare.

Šiame susirinkime be svars-tymo svarbių reikalų, įvyks ir 1935 metų valdybos rinkimai. Be to, nariai, kurie yra atsilikę su duoklėmis, prašomi atsi-lankyti į susirinkimą ir sumo-kėti kas priklauso, kad iš-vengti spėdavimų.

Raštininkas.

Nelinksmos Kalėdos p-ai Tamkevičienei- nusilaužė ranką

BRIGHTON PARK — Ponia Josephinė Tamkevičienė, moti-na gerai žinomo Tautiškių Ka-pinių komiteto nario, 4229 So. California Ave., nusilaužė ran-ką. Ligonė tuojau tapo nuvež-ta į Dr. Dundulio ofisą, 4157 Archer Ave., kur jis sutvarkė sulaužytas rankos kaulus ir pa-reiškė, kad ranka sugys gerai.

Nežiurint skausmų, ponja Tamkevičienė po sutvarkymui rankos pasiliko gerame upe.

Koresp. B.

Šeštadienį J. Maciu- kevičiai atidarys svetainę Burnsidėj

BURNSIDE — Pp. Mary ir Juozas Maciukevičiai, Burnsi-dės biznieri, užlaiką alinę adresu, 1036 E. 93 St., šešta-dienį, gruodžio 29 d. turės svetainės atidarymo balių, taip sakant, Grand Opening, į kurį kviečia visus savo draugus, pažįstamus ir visus lietuvius atsilankyti ir pabaliavoti jų naujai išpuostoje svetainėje. Bus gera muzika, skanūs val-giai ir įvairūs gėrymai, o įžan-davo veltui.

Pp. Maciukevičiai, seni mu-sų apielinkės gyventojai ir biznieri, buvo pirmutiniai dra-senieji pradėti biznį. 1913 metais jie pasistatė svetainę, prie kurios atidarė ir alinę. Nuo tada ir lietuviškas veiki-mas prasidėjo tarpe vietos lie-tuvių. Suorganizuota Apšvie-tos ir Dailės draugija, švento Jono Pašelpinė draugija. SLA. 63 kuopa pradėjo sparčiau veikti turint lietuvišką sve-tainę.

Užėjus prohibicijai, pp. Ma-ciukevičiai svetainę buvo įsteigę senų rakandų krautu-ve, nuo tada ir per keletą me-tų lietuvių svetainės neturėjo. Su pradžia 1935 metų sve-tainė bus išranduojama viso-kios pramogoms.

Susiedas.

RADIO

Šiandien kaimiečiai linksmis Naujienu radio klausytojus

Šiandien vakare į Naujienu radio studiją sugrįžta Kaimie-čių Kvartetas.

Jie vėl palinksms Naujienu radio klausytojus, šį sykį dai-nuodami kalėdines ir kitokias dainas.

Kaip ir kiekvieną sėdą Nau-jienų radio programą prasidės 9 val. vakare iš stoties WSBC.

Pavogė lietuvių alu- dininko \$1,700

Martinus Zagaras, savininkas alinės Rockdale, netoli Joliet, uždarė alinę užvakar anksti ry-tą, išėmė pinigus iš registro ir juos padėjo ant saugiosios ka-sos. Ten buvo \$1,700. Pinigus padėjęs nuėjo į sklepą atnešti anglių pečiui, ir, kai grįžo, pi-nigų jau neberado.

Keturi sudegė dide- liame Southsi- dės gaisre

Trys vyrai ir viena moteriškė, juodveidžiai, vakar anksti rytą sudegė, kaip kilo gaisras trijų aukštų name adresu 915 South State street. Visi sudegę nežinomi.

Bando išvaryti iš biznio "bukius"

Chicago's policijai buvo duotas įsakymas uždaryti vi-sų "bukius" — tai yra agentu-ras, kurios priima arklų lenk-tynių betus. Paskutiniu laiku kai kurie laikraščiai pradėjo kelti didelį skandalą dėl tų "bukių" operavimo.

Bet "bukiai" visai nekreipia domės į policijai duotus įsa-kymus ir toliau varo pelningą biznį. Jie ypatingai gerokai pelnė per kelias paskutines dienas ir Kalėdas.

Pranašauja šivakar zero temperatūrą

Chicago's oro biuras prana-šauja, kad šivakar chicagiečiai susilauks didelių šalčių ir kad termometrai nudardės iki ze-ro. Ši mėnesį jis buvo nupuo-lęs žemiausiai iki 10 laipsnių. Iš ryto ir po pietų busių snie-go — taipgi pranašauja oro biuras.

Lietuviškai kalbant

Apie graborių vardą ir apie kitus žodžius.

Kažkas "Naujienuose" paste-bėjo, kad "graborius" nesą tin-kamas tam amatui pavadinim-kas, net ir pats žodis "grabo-rius" ne esą lietuviškas. Kad nabašinką laidavo, pavadinim-as "graborium" netikęs, su-tinku, bet kad "grabas" būtų daugiau slaviškas negu lietu-viškas, negalima sutikti.

Kalbotyrių manimų; žodis "grabas" kilęs bene iš lietu-viškos kalbos, iš veiksmazod-žio arti, rausti, kasti — grabė iš ko veikiau galėjo pasisavinti "graben", "grub" — (kasti)

Senovės lietuviai mirusius arba degino, arba žemėn kasė be jokios dėžės (grabo). "Gra-bas" galėjo paeit — nuo "gra-bės" — duobės, kuri iš lietu-vių pasisavino kaimynės tau-tos.

Gera kad tuli domisi lietu-vių kalbos grynumu ir nors retkarčiais žodėli kitą taria jos apgynimui; tik nereikia manyti, kad visi senieji daik-vardžiai turi panašumą su slavų kalbom, pav. galva, karvė (?), mėsa ir kt., jau sla-

viški, mat gali but ir atvirkš-čiau, galėjo ir slavai nuo lie-tuvių paimti.

Yra labai daug kas svetimo-mų kalboj ir kame savi žo-džiai nustunti užuomarštin, o "moksliški" tarptautiniai bru-kami.

Pirm Lietuvos neprigulmy-bės, lietuviška kalba (rašyti-ne) buvo daug grynescnė — lie-tuviškesnė, negu nunai; tada vartota vien lietuviški žodžiai, apart technikos ir kitų moks-lo šakų, apseita, be tokių kaip: "kaštu", "invalidas", "likvi-duoti", "biznis", "lyderis", "buchalterius" ir kt. Su ta li-ga reikia vokat, tik čia ne pa-vienio jėgai atlikti.

Grįžus prie "graboriaus" kad tas pavadinimas tikty graboriui, o ne Mirusų Lai-dovui, tenka patėmit kitą akylandžią klaidą, tai "lietu-viška aptieka" arba "lietuvi-ka užiega" suprantama, kad nē "aptiekoj" nē užiegoj nie-ko lietuviško, o viskas ame-rikoniška, todėl jei savininkas nori pasakyti kad jis lietuvis, arba mėgia lietuvių tinkam-iausias bus parašas: "Lietu-vių Užiega", "Lietuvių Krautu-ve", "Lietuvių Aludė" ir tt.

Nemažai lietuvių turi vaist-ų, ir gėlių pardavystas, tik ir vieni ir kiti vadina iš seno lie-tuvių iš paliokų paveldėtai pavadinimais: "kvietkininkas" ir "aptiekorius" "Aptieka". O tinkamiausia būtų — "Vaisty-nė", Gėlynė" — "Gėlius".

Toki, ir panašus patėmiji-mai, nurodimai privalėtų but girdimi iš laikraščių vedėjų, bet kadangi jie tyli, tai kas nors iš šalies patėmija.

Anis Rukas.

Ši-met Chicagoj dau-
giau bepročių ne-
gu 1933 metais

Chicago State ligoninė, ku-ri yra geriau žinoma Dunning-govo vardu, yra 4,414 bepročiai arba protinėmis ligomis sergą žmonės. Pernai ligoninėje bu-vo 4,258.

Dėl linksmų Kalėdų ir gero apetito ger- kite Three Muska- teers degtinę

Dar yra laiko nusipirkti vi-sokios rūšies Three Muskateers degtinės. Užsisakykite pas bile kokią taverną. Užeidami į taver-ną, reikalaukite Three Muska-teers Straight Bourbon arba Brandy.

The Three Muska- teers Liquor Co., Inc.

Lietuviška įstaiga

4641 S. Ashland Ave.
Chicago, Illinois

Reikalaujame pardavėjų.

Klauskite Mr. Petkus.

P. CONRAD
PHOTOGRAFAS
Atidare nuosavą mo-
dernišką studiją su
Hollywood šviesoms.
420 W. 63rd St.
Englewood 5883-5840

GARSINKITĖS NAUJINIENOSE

Klaidos atitaisymas

Penktadienio "Naujienu" numeryje, žinoje apie "Cicero veiklą", įsibriovė klaida. Tu-rėjo būti pasakyta, kad "Nė-riai buvo kvesti atiturtėmis ir daug jų atsilankė".

Red.

Skelbimai Naujienuose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienuos yra naudingos.

KALĖDŲMS AKORDIONŲ
ISPARDAVIMAS
Rašykite reikalaudami katalogo —
gausite dirbtuvės kainomis. Geriausi
sini padaryti Akordionai. Mes par-
duodame už cash ir ant išmokėjimo.
PIATANESE ACCORDION MFG. CO.
1514 Milwaukee Ave., Chicago.
Tel. Brunswick 0240

P. B. R.
PIETKIEWICZ & C.
MORTGAGE BANKERS

REAL ESTATE

Biznis pamatuotas teisingumu
INSURANCE, NOTARY PUBLIC.
PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS,
SIUNCIAM PINIGUS I LIETUVĄ,
LAIVAKORCIU AGENTURA.
Prisirašykite i musu spulka.
TEL. LAFAYETTE 1083
2608 West 47th St.,

8:30 val. ryto Radio Stotis WGES 1360 kilocycles

Šituo laiku ir iš šitos
radio stoties kiekvieną

Panėdėli Sėdą ir Pėtnyčią

dabar eina Naujienu
rytiniai radio progra-
mai, kuriuose paduo-
dama vėliausios žinios
iš Chicago ir viso pa-
saulio.

TAIPGI 9 val. vakare

iš stoties
WSBC

kiekvieną sėdą
NAUJINIENŲ
MUZIKALIS
PROGRAMAS.

Crane Coal Co.
5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.

TEL. REPUBLIC 8402

CLASSIFIED ADS

For Rent

RENDON štoras su 4 kambrais.
Biznis išdirbtas per daugeli metų.
Tavern fikieriai yra ant vietos, pa-
tima vartoti. Renda pigi. Atsišauki-
te 3341 So. Halsted St.

Business Chances

Pardavinui Biznis
TAVERN pardavinui, geras biz-
nis, moderniški fikieriai. Pop-corn
mašina. Piverstas tuojau paau-
kauti. 501 W. 32nd St. Vektor 8361.

PARSIDUODA dvi Alinės-Tavern.
Biznis gerai išdirbt. Moteris našlė,
perdaug darbo. 1238 W. 59th St.

TAVERNAS, biznis išdirbtas nuo
alaus suvyrizmo vieno savininko. 4
kambariai apačioj ir 6 viršuje. Biz-
nis eina gerai. Nesveikata yra prie-
žastis pardavimo.
6747 So. Western Ave.

PARDAVIMUI, gražus, pirmos
klasos tavern — \$5,000 vertės, pi-
gi. 1124 W. 69 St. kampas May St.

ISKILMINGAS BALIUS

Old Timer Svetainės Atidarymas

1036 East 93 St., Burnside, Ill.

Šeštadienio vakare, Gruodžio 29, 1934

Sirdingai kviečiame draugus, pažįstamus ir visus lietuvius atsilankyti į mūsų svetainės atidarymo balių, maloniai pasibaliavoti ir linksmi laiką praleisti. Bus gera muzika, skanūs valgiai, įvairūs gėrymai; kas atsilankiusius pilnai patekins. Įžanga veltui.

Marė ir Juozas Maciukevičiai

Savininkai.

SUPREME MEAT MARKET CO.

3232 S. MORGAN ST.—4161 ARCHER AVE.
RAUDONAS FRONTAS

KALAKUTAI, svaras 15½c

ŽĄSYS, svaras 12½c

Prie kiekvieno kalakuto ir žąsies duosime
SPECIALES DOVANAS!

Gerkit ir Reikalaukit

Visose Alinėse
Mutual Trijų
Zvaigždžių
Kentucky
Bourbon
ir
Lietuviškos
Degtinės

NATHAN
KANTER

Mutual Liquor Co.

4707 S. Halsted St.
Tel. YARDS 0803